

Начало > ... > Семейноправни Въпроси И Наследство > Развод И Законна Раздяла > England and Wales

## Развод и законна раздяла

Англия и Уелс

Съдържание,  
предоставено от



European Judicial Network  
(in civil and commercial  
matters)

### 1 Какви са условията за получаване на развод?

Единият от съпрузите трябва да подаде в съда писмена молба (наричана „искова молба“). Исковите молби за развод се разглеждат от Семейния съд и съпрузите трябва да се обърнат именно към този съд по повод на развода си. Ищецът трябва да докаже, че бракът е непоправимо разстроен и да представи доказателства за един от петте факта, посочени по-долу.

Искова молба за развод не може да се подава преди да изтече най-малко една година от датата на сключване на брака, но молба за унищожаване на брака може да се подава във всеки един момент след сключването му. Все пак, за да се докаже, че бракът е непоправимо разстроен, може да бъдат използвани доказателства от периода в рамките на една година от датата на сключване на брака.

Считано от месец март 2014 г., в Англия и Уелс са разрешени браковете между еднополови двойки. Условията за развод са едни и същи, независимо дали съпрузите са от противоположни полове или от един и същи пол.

Лицето, което желае развод, може да подаде исковата молба онлайн.

В Обединеното кралство от 2005 г. еднополовите двойки могат да формализират правно връзката си, като встъпят в гражданско партньорство. Това се отнася и за двойките от различни полове от 31 декември 2019 г. насам. Страните по такова партньорство имат възможност да искат разтрогването му или да подават молба за постановяване на решение за раздяла, когато връзката им бъде разстроена. Процесът е аналогичен с този за развод, законна раздяла или унищожаване на брака, както е описано по-долу. Лицето, който желае да прекрати гражданско партньорство, не може да подаде молба онлайн. Повече информация е на разположение на [уебсайта на правителството](#).

В еднополовите бракове лицата от двойката се наричат съпруг и съпруг, ако са двама мъже, или съпруга и съпруга, ако са две жени.

### 2 Какви са основанията за развод?

Единственото основание за развод е непоправимото разстройство на брака. За да се докаже, че бракът е непоправимо разстроен, е необходимо да бъдат представени доказателства за наличие на един или повече факти, свързани с брака:

- другият съпруг е нарушил съпружеската вярност, като е изневерил с лице от другия пол, и за ищеца е непоносимо да продължи да живее с него или нея;
- неразумно поведение, което означава, че другият съпруг се е държал по такъв начин, че няма разумно основание да се очаква от ищеца да продължи да живее с него или нея;
- изоставяне, което означава, че другият съпруг е бил изоставил ищеца в продължение на период от две

години преди момента на подаването на искова молба за развод;

- раздяла на страните за период от две години преди подаването на искова молба за развод (със съгласието на другия съпруг);
- раздяла на страните за период от пет години преди подаването на искова молба за развод (без съгласието на другия съпруг).

Съдът трябва, доколкото е възможно, да проучи фактите, които са изтъкнати от ищеца (молител), както и всички факти, представени от другия съпруг (ответник). Ако съдът е убеден от доказателствата, че бракът е разстроен непоправимо, съдията от Семейния съд постановява решение за развод.

Изневярата не може да се използва като доказателство за прекратяването на гражданското партньорство.

Ако съдът е стигнал до убеждението, че бракът е разстроен непоправимо, той първо издава „условно решение за развод“ (привременно решение за развод). След изтичането на период от шест седмици страната, която се е обърнала към съда за развод, може да подаде молба за „окончателно решение“ (окончателно решение за развод). Освен при извънредни обстоятелства, няма определен краен срок за подаване на молба за безусловно (окончателно) решение.

Ако обаче молбата за окончателно решение бъде подадена по-късно от 12 месеца след условното решение, ищецът ще трябва да представи заедно с молбата и писмено обяснение, в което да посочи:

- причините за забавянето;
- дали той/тя и неговият/нейният съпруг са живели заедно след условното решение и, ако това е така, в какъв период по дати; както и
- дали съпругата, което при еднополовите двойки включва всяка от двете съпруги, е или се счита, че е родила дете след постановяване на условното решение и, ако това е така, дали се твърди, че детето е или е възможно да е дете на семейството.

Съдията от Семейния съд може да изиска от ищеца клетвена декларация, потвърждаваща даденото от него обяснение, и може да постанови такова решение по молбата, каквото счита за необходимо.

## 3 Какви са правните последици от развода за:

### 3.1 личните отношения между съпрузите (напр. фамилното име)

Страните са свободни да сключат нов брак (или гражданско партньорство), ако желаят това. Те могат да изберат да запазят своето брачно фамилно име или да си върнат името отпреди брака или партньорството.

### 3.2 подялбата на имуществото на съпрузите

С постановяване на решението за развод, унищожаване на брака или законна раздяла или след това, съдът може да постанови прехвърляне на имущество от единия съпруг на другия, на дете от семейството или на друго лице в полза на дете от семейството.

В правомощията на съдилищата е също така да постановят извършването на периодични плащания, да постановяват продажбата на имущество, да приемат решения по отношение на пенсии, да постановяват плащането на еднократни суми и други решения. Те имат свобода да преценяват какви решения да приемат по всеки конкретен случай, за да се отговори на специфичните нужди по делото в зависимост от конкретните обстоятелства.

При упражняването на тяхната свобода на преценка съдилищата трябва да вземат предвид интересите на всяко едно дете от семейството под 18-годишна възраст, а също така и следните аспекти:

- дохода, работоспособността, имуществото и други финансови ресурси, които всеки от съпрузите

притежава или е вероятно да притежава в обозримо бъдеще;

- взема се предвид така също приносът — както финансов, така и друг — на всеки от съпрузите в грижите за дома и децата;
- финансовите нужди, задължения и отговорности, които всеки от съпрузите има или вероятно ще има в обозримо бъдеще;
- стандарта на живот, който е поддържало семейството преди разстройството на брака;
- възрастта на всяка от страните в брака и продължителността на брака;
- всички физически или умствени увреждания, претърпени от някоя от страните;
- приноса, който всяка от страните е дала или вероятно ще направи в бъдеще в интерес на семейството;
- поведението на страните, ако то е такова, че би било несправедливо да бъде пренебрегнато, когато се решава въпросът как да бъде разделено имуществото;
- стойността на евентуални облаги за всеки от съпрузите, които въпросната страна ще изгуби шанса да получи поради развода или унищожаването на брака.

### 3.3 малолетните и непълнолетните деца на съпрузите

След развода и двамата родители продължават да носят родителска отговорност за родените от брака деца. Всеки родител продължава да носи родителска отговорност за всички деца от други връзки, за които е носел родителска отговорност към момента на развода. И двамата родители продължават да бъдат задължени да издържат ненавършилите пълнолетие деца, които са живели като деца от семейството.

### 3.4 задължението за изплащане на издръжка на другия съпруг?

В повечето случаи задължението за издържане на другия съпруг се прекратява при завършване на бракоразводното производство (при постановяване на окончателното решение за развод) освен в случаите, когато е постановено решение за издръжка на съпруг в рамките на бракоразводното производство. Освен това всяко задължение по издадено съдебно решение (например за издръжка на съпруг) остава в сила, като може да е възможно съществуващото решение да бъде изменено впоследствие, ако настъпят значителни промени в основанията, на които е базирано първоначалното съдебно решение.

## 4 Какво на практика означава правният термин „законна раздяла“?

В Англия и Уелс законната раздяла е известна като „съдебна раздяла“. Когато съдът постанови такова решение, повече не се очаква от съпруга, който го е поискал, да продължи да живее със своя съпруг или своята съпруга. Той или тя обаче няма да може да се ожени/омъжи отново. В действителност съдебната раздяла представлява една възможност за съпрузите, чийто брак е разстроен, но не желаят да сключват нов. Ищецът, който желае съдебна раздяла, не е задължен да доказва, че бракът е разстроен непоправимо. След постановяването на решение за съдебна раздяла е възможно да се предяви иск за развод.

Партньорите в граждански партньорства имат право да предявят иск за постановяване на решение за раздяла, който поражда абсолютно същите последици.

## 5 Какви са условията за законна раздяла?

Ищецът трябва да предостави доказателство за един или повече от аргументите, с които се обосновава доказването на разстройството на брака, и — за разлика от онези, които искат развод — не е необходимо да чака една година, считано от датата на сключване на брака, за да образува производството.

## 6 Какви са правните последици от законната раздяла?

Ако страна по съдебна раздяла почине без да остави завещание, неговото или нейното имущество се разпределя според правилата при липса на завещания, а решението за съдебна раздяла има същото действие като развода. Следователно никой от съпрузите след това няма каквито и да било права върху имуществото на страната, починала без да остави завещание. Ако страна по съдебна раздяла почине, но остави завещание, съдебната раздяла не оказва въздействие върху правото по въпросното завещание, когато например преживялата страна по съдебната раздяла е определена за бенефициер според въпросното завещание.

При съдебна раздяла за съда са валидни същите разпоредби за делба на имуществото, които са предвидени в случай на развод.

## 7 Какво означава на практика терминът „унищожаване на брака“?

Съществуват две форми на предявяване на недействителността на брака. Бракът може да бъде обявен за „нищожен“, което означава, че бракът изобщо не е бил действителен и никога не е съществувал. При други обстоятелства бракът може да бъде „унищожаван“, което означава, че единият от съпрузите може да предяви иск за обявяване на брака за недействителен. Възможно е бракът да продължи, ако и двамата съпрузи са съгласни.

## 8 Какви са условията за унищожаване на брака?

Бракът е нищожен, ако:

- не отговаря на условията на Закона за брака — законите от 1949 г. до 1986 г., а именно:
  - o страните имат твърде близка родствена връзка;
  - o някоя от страните е под шестнадесетгодишна възраст;
  - o не са спазени съответните формалности за сключването на брак;
- към момента на сключване на брака едната от страните вече е имала сключен законен брак или е била партньор в гражданско партньорство;
- в случай на полигамен брак, сключен извън Англия и Уелс, ако единият от съпрузите е бил с местожителство в Англия и Уелс към момента на сключване на брака.

Бракът е унищожаван при следните обстоятелства:

- ако бракът не е консумиран поради неспособност на единия от съпрузите да го консумира. Това важи само за бракове на двойки от противоположни полове;
- ако бракът не е консумиран поради съзнателен отказ на ответника да го консумира. Това важи само за бракове на двойки от противоположни полове;
- ако единият съпруг не е дал надлежно съгласие за брака, тъй като е бил под натиск или принуден да се съгласи, е бил заблуден относно правните последици от брака или е бил умствено неспособен да прецени последиците от решението да сключи брак;
- ако към момента на сключване на брака единият от съпрузите е страдал от психическо заболяване, което го прави неспособен да сключва брак, или от заразно венерическо заболяване и ищецът не е знаел за този факт по това време;
- ако към момента на сключването на брака ответникът е бил лице, бременно от друго лице, различно от ищеца, и ищецът не е знаел за този факт по това време;
- ако след сключването на брака на някоя от страните е издадено временно удостоверение за

признаване на пола;

- ако ответникът е лице, което към момента на сключване на брака е станало с пол като „придобития пол“ по Закона за признаване на пола от 2004 г., и молителят не е знаел за този факт по това време.

## 9 Какви са правните последици от унищожаването на брака?

Ако бракът е нищожен, той е напълно недействителен и се счита, че изобщо не е съществувал. Това не засяга статута на някои деца.

Ако бракът е унищожаем, той се счита за недействителен от датата, на която решението за унищожаване на брака е станало окончателно. Счита се, че до този момент бракът е съществувал.

Както при нищожния, така и при унищожаемия брак, съдът може да постанови делбата на имуществото по същия начин, както и при развод.

## 10 Съществуват ли алтернативни извънсъдебни способности за решаване на въпросите, свързани с развода, без да се стига до съд?

В случаи, когато това е подходящо, правителството поощрява използването на семейна медиация за разрешаване на спорове. Медиацията може да бъде подходяща при спорове, свързани с деца, както и при спорове, касаещи имущество и финанси. В някои райони служителите на Службата за детска и семейна съдебна консултация и подкрепа [CAFCASS \(Англия\)](#) или [CAFCASS Cymru \(Уелс\)](#) предоставят в съда механизми за разрешаване на спорове по отношение на деца. Съдът може да отложи изслушването по дадено дело, за да се направи опит спорът да бъде разрешен по такъв начин.

## 11 Къде се подава заявление (иск/искане) за развод/законна раздяла/унищожаване на брака? Какви формалности трябва да бъдат спазени и какви документи трябва да бъдат приложени към заявлението?

Исковата молба може да бъде подадена към всеки един Семейен съд, като в нея следва да бъде указано дали е за развод, съдебна раздяла или унищожаване на брака. Данни за съдилищата и нужните формуляри са на разположение на следните уебсайтове: [Министерство на правосъдието, търсачка за съдилища и трибунали](#) и уебсайта на правителството [„Получаване на развод“](#).

Обикновено при предявяването на иск се заплаща такса, но има изключения за освобождаване на лицата, които получават определени държавни помощи или които могат да докажат, че плащането на такса би причинило прекомерна трудност за тях. Допълнителни подробности за съдебните такси може да бъдат намерени [тук](#).

Страната следва да използва [формуляр за искова молба \(D8\)](#) и трябва да изпрати:

- 3 екземпляра на формуляра за искова молба;
- допълнителен екземпляр за всяко посочено лице, което е свързано с изневяра;
- удостоверение за брак (не фотокопие), придружено от заверен превод, ако е приложимо;
- [формуляр за освобождаване от такса](#).

## 12 Може ли да бъде получена правна помощ за покриване на разходите по производството?

Обикновено правна помощ не се предоставя при развод или спорове, свързани с деца, и спорове, свързани с имущество, освен в случай на домашно насилие. Прави се също така проверка на доходите и

основателността. Повече информация е на разположение на [уебсайта на правителството](#).

## 13 Възможно ли е да се обжалва решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака?

Когато е постановено привременно решение, единият от съпрузите има възможност да се обърне към съда, за да представи доказателства в подкрепа на това, решението да не стане окончателно. Съдът може да отмени решението, да постанови, че то става окончателно, да постанови извършването на допълнително проучване или да реши въпроса по някакъв друг начин, който счита за най-добър.

След окончателно решение не е възможно по-нататъшно обжалване, освен при извънредни обстоятелства.

Не е възможно да се обжалва решение за законна (съдебна) раздяла, но може да е възможно то да бъде отменено, ако и двете страни са съгласни с това.

## 14 Какво следва да се направи, за да се признае в държавата членка решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, което е издадено от съд в друга държава членка?

В Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета е предвидено, че решение за развод, законна раздяла (съдебна раздяла) или унищожаване на брака, постановено в една държава членка, може да бъде признато в други държави членки. Нужните документи могат да бъдат получени от съда, който е постановил решението, и следва да бъдат подадени във висшия съд.

В посочения регламент не се засягат въпроси като вина, имуществени последици от брака, издръжка или някакви други странични въпроси. Трябва да има действителна връзка между въпросната страна и държавата членка, която упражнява компетентността си.

Признаване може да бъде отказано, ако решението противоречи на обществения ред, ако е постановено в отсъствието на дадена страна, ако съответните документи не са били връчени на ответника своевременно, или ако е несъвместимо със съдебно решение в производство между същите страни в Англия и Уелс, или ако е несъвместимо с по-ранно съдебно решение в друга държава, ако по-ранното съдебно решение може да бъде признато в Англия и Уелс.

Всяка заинтересована страна може да подаде молба за решение, постановяващо признаването или непризнаването на съдебното решение. Висшият съд може да спре производството, ако съдебното решение, за което се иска признаване, се обжалва.

Регламент (ЕО) № 2201/2003 ще продължи да се прилага до 31 декември 2020 г.

Ако решението не може да бъде признато в съответствие със споменатия регламент, се прилагат разпоредбите за признаване на разводи, допуснати в чужбина, които са предвидени в Закона за семейното право от 1986 г. Раздел 46 от споменатия закон гласи:

• Действителността на допуснатия чуждестранен развод, унищожаване или законна раздяла в рамките на производство се признава, ако:

о разводът, унищожаването на брака или законната раздяла са действителни според правото на държавата, в която са допуснати; както и

о към съответната дата (т.е. датата, на която е открито производството за допускане на развод) някоя от страните по брака

- е била с обичайно местопребиваване в държавата, в която е допуснат разводът, унищожаването на брака или законната раздяла; или
- е била с местожителство във въпросната държава; или

- е била гражданин на въпросната държава;
- действителността на чуждестранен развод, унищожаване на брака или съдебна раздяла, допуснати по друг начин, различен от съдебно производство, се признава, ако:

о разводът, унищожаването на брака или съдебната раздяла са действителни според правото на държавата, в която са допуснати;

о към съответната дата (т.е. датата, на която е допуснат разводът):

- всяка от страните в брака е била с местожителство във въпросната държава; или
- една от страните в брака е била с местожителство във въпросната държава и другата страна е била с местожителство в държава, в която разводът, унищожаването на брака или законната раздяла са признати като действителни; както и
- нито една от страните в брака не е била с обичайно местопребиваване в Обединеното кралство през непрекъснат период от една година непосредствено преди въпросната дата.

Всяко лице може да подаде молба за обявяване, че развод, унищожаване на брака или съдебна раздяла, допуснати извън Англия и Уелс, следва да бъдат признати в Англия и Уелс. Съдът може да разгледа молбата, ако молителят:

- е с местожителство в Англия и Уелс към датата, на която е образувано производството; или
- е била с обичайно местопребиваване в Англия и Уелс през непрекъснат период от една година, приключващ на тази дата.

## 15 Към кой съд следва да се обърне, за да се противопоставя на признаването на решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, издадено от съд в друга държава членка? Каква е процедурата в такива случаи?

При спазване на горепосочените условия, всяко едно лице може да подаде молба към Семейния съд за обявяване, че развод, унищожаване на брака или съдебна раздяла не трябва да се признава в Англия и Уелс.

Молбите за признаване в съответствие с Регламента на ЕС трябва да се отправят до Висшия съд. Заявителят трябва да уведоми ответника за молбата, като изпрати документите, за да му/й даде възможност да се противопостави на признаването на решението, освен ако съдът реши, че ответникът недвусмислено е приел съдебното решение .

Според Регламента всяка заинтересована страна може да подаде молба за постановяването на решение за признаване или непризнаване на съдебно решение. Висшият съд може да спре производството, ако съдебното решение, за което се иска признаване, се обжалва в държавата членка, в която е постановено.

Регламентът на ЕС ще продължи да се прилага до 31 декември 2020 г.

## 16 Кой е приложимият закон при бракоразводни дела, когато съпрузите не живеят в държавата членка на съда, който разглежда делото, или са граждани на различни държави?

Съдилищата в Англия и Уелс винаги прилагат правото на Англия и Уелс по дела, които са заведени в тях. Съдилищата са компетентни да допускат развод, дори ако бракът е сключен в чужбина, ако някоя от страните в брака:

- е с местожителство в Англия и Уелс към датата, на която е образувано производството; или

- е била с обичайно местопребиваване в Англия и Уелс през непрекъснат период от една година, приключващ на тази дата.

Връзки по темата

[Развод, раздяла и разстройство на връзката](#)

[Правна помощ](#)

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.



---

■ Последна актуализация: 02/06/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.